

przed
spektaklem

Powrót do Reims

scenariusz lekcji

1.

Zapowiedz klasie, że lekcja ma charakter wprowadzenia do spektaklu „Powrót do Reims” w reżyserii Katarzyny Kalwat, który wspólnie obejrzyjecie w Nowym Teatrze. Do części merytorycznej przejdź po uzgodnieniu kwestii organizacyjnych.

Rozdaj uczniom i uczennicom karty pracy i poproś o wykonanie pierwszego zadania. Zapowiedz, że jeśli pojawią się wątpliwości, trudności, można się konsultować z kolegami i koleżankami siedzącymi obok albo odwrócić kartkę – na drugiej stronie można zapoznać się z przykładowymi zdaniami, w których używa się podanych terminów.

→ Prawidłowe odpowiedzi to:
I E, II G, III C, IV A, V F, VI H, VII B, VIII D

Po rozwiązaniu pierwszego zadania, spytaj, czy ktoś pamięta, gdzie można zetknąć się ze stylem naukowym. Przypomnijcie sobie wspólnie sytuacje i teksty, w przypadku których się nim operuje (wykład, publikacje akademickie – monografie naukowe, analizy, artykuły, eseje; spotkania i wywiady z kadrą uniwersytecką).

2.

Odwróćcie kartkę na drugą stronę. Przeczytajcie podane zdania – wystarczy po cichu. Porozmawiajcie o tym doświadczeniu. Oto przykładowe pytania do zaanimowania dyskusji:

→

- Czy podane terminy wiążą się z konkretną tematyką? Jaką?
- Gdy nie rozumiecie jakiegoś słowa, czy pojawia się w Was reakcja emocjonalna? Jaka?
- Jakie uczucia wzbudza sytuacja, gdy znacie znaczenie danego słowa, a inni – nie?
- Spróbujcie przeformułować wypowiedzi w taki sposób, by nie użyć podkreślonych słów, ale zachować pierwotne znaczenie. Czy da się to zrobić? Czy powstałe zdania mają inny wydźwięk? Jaki?

Podsumujcie. Jaką funkcję pełni posługiwanie się konkretnym stylem w dyskusji?
Czy może służyć do budowania poczucia wyższości?

3.

Podziel uczniów i uczennice na grupy, w każdej niech będzie od trzech do sześciu osób. Niech zespoły zapoznają się z drugim zadaniem i wspólnie się z nim zmierzają. Omówicie rezultaty na forum.

Pytania pomocnicze do podsumowania pracy z tym zadaniem:

Czy to zadanie było łatwe czy trudne?

Czy wszystkim grupom udało się znaleźć lekturę szkolną, w której ta kwestia się pojawiła? Czy w przypadku każdej grupy jest to ta sama lektura?

Czy grupy odwoływały się do utworów omawianych w szkole?

Ile zespołów argumentowało za tezą, a ile było w opozycji do tezy?

Czy zespoły były jednomyślne, czy pojawiały się spory?
Czego dotyczyły?

Połącz terminy naukowe z definicjami, które wydają Ci się właściwe. Zwróć uwagę na to, że niektóre pojęcia są wieloznaczne. Podane objaśnienia dotyczą nauk społecznych, więc mogą się różnić od tych, które będą właściwe w innych kontekstach.

I	habitus	A	zahamowanie, zatrzymanie, zakaz
II	rozdarcie habitusu	B	grupa społeczna wyróżniona ze względu na pozycję społeczną, poziom życia jej członków lub rodzaj wykonywanej przez nich pracy
III	dyskurs	C	zbiór wypowiedzi – przede wszystkim naukowych – których forma jest uwarunkowana zapleczem merytorycznym autorów i ich poglądami na świat
IV	inhibicja	D	zasób w postaci idei, wiedzy, umiejętności, wartościowych kulturowo przedmiotów, jakie ludzie nabywają, uczestnicząc w życiu społecznym
V	dystynkcja (w naukach społ.)	E	ogół umiejętności i kompetencji jednostki, które wpływają na sposób postrzegania świata, myślenia i działania
VI	system (w naukach społ.)	F	cecha odróżniająca, charakterystyczna
VII	klasa (w naukach społ.)	G	niezgodność między starym a nowym modelem życia, horyzontem aspiracji, przyswojonymi sposobami mówienia i odczuwania
VIII	kapitał kulturowy	H	ład nałożony na zbiorowość ludzką jako forma ustroju albo zbiór zasad organizacyjnych, ogół norm i reguł obowiązujący w danej społeczności

Przykładowe użycie terminów z pierwszego zadania:

I Jego **habitus** nie pozwalał mu się cieszyć razem z nią komediami romantycznymi, czuł, że to poniżej jego poziomu, że powinien kontemplować włoskie kino neorealistyczne, a nie marnować w ten sposób wieczory.

II Doświadczyła **rozdarcia habitusu** – jeszcze parę lat temu czytywała poezję Rilkego i chodziła do szkoły muzycznej, a z matką raz w miesiącu do teatru, a tutaj, na emigracji? Pracowała na zmywaku i w tanich ciuchach piła tanie piwo w tanich klubach. Takie właśnie było jej nowe życie.

III Zdziwili się, dowiadując, jak zróżnicowany jest **dyskurs** feministyczny, jaka to wielość koncepcji, zmienność na przestrzeni lat, jak głębokie wzajemne skonfliktowanie poszczególnych filozofek.

IV Już, już, miała mu odpowiedzieć równie wulgarnie, pouczyć go, ale nastąpiła **inhibicja** wykładu, który miała już na końcu języka. Lepiej zmilczeć, on i tak nic z tego nie zrozumie.

V Wartą zapamiętania **dystynkcją** powieści poetyckiej jest obecność pierwszoplanowego, zbuntowanego bohatera romantycznego, kogoś rozdartego wewnątrz, targanego namiętnościami.

VI **System** nie uniemożliwia awansu społecznego, ale czyni go bardzo mało prawdopodobnym. Uwikłana **systemowo** jednostka jest przecież w określony sposób wychowywana, a jej możliwości życiowe ograniczają rodzinne zasoby ekonomiczne.

VII Nigdy nie bał się walki **klas** – aż do teraz. Teraz zrozumiał, że nierówności w zarobkach pogłębiają się tak drastycznie, że w przyszłości może się to skończyć krwawymi zamieszkami.

VIII Dopiero jako nastolatek zrozumiał swój przeźroczysty przywilej, jakim był **kapitał kulturowy**, o który zadbali jego rodzice. Oglądany w podręczniku obraz Klimta widział z siostrą na własne oczy w wiedeńskim muzeum tego artysty. Było mu łatwiej zaznajamiać się z nudnymi lekturami szkolnymi, bo czytanie było u niego w domu powszechnym nawykiem. W ogóle było mu łatwiej.

Zapoznajcie się z poniższą tezą i przygotujcie odpowiednią argumentację:

→

dwa argumenty na rzecz tezy;
jeden argument przeciwko danej tezie;
przykłady dla argumentów i kontrargumentu: jeden z lektur szkolnych, jeden z innego, dowolnego tekstu kultury, a także jeden, który wynika z Waszych osobistych doświadczeń i obserwacji.

TEZA: W dzisiejszych czasach kapitał kulturowy już w ogóle nie jest potrzebny do odniesienia życiowego sukcesu.

Argument 1

--

Przykład

--

Argument 2

--

Przykład

--

Kontrargument

--

Przykład

--

Powrót do Reims

Autor: Didier Eribon

Reżyseria, scenografia, kostiumy: Katarzyna Kalwat

Występują: Jacek Poniedziałek, Jaśmina Polak / Marta Malikowska, Yacine Zmit

Dramaturgia, tekst: Benjamin Bukowski

Muzyka: Wojciech Blecharz, Piotr Pacześniak

Wideo, światła, realizacja streamingu: Antoni Grałek

Opracowanie scenariusza lekcji:

Aleksandra Korczak

